

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Arhiva Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2021. godine**

Broj: RV039-22

Banja Luka, 19.04.2022. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	3
	Izvještaj o reviziji usklađenosti	3
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	5
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI).....	6
	1. Uvod.....	6
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	6
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke.....	8
	5. Priprema i donošenje budžeta.....	9
	6. Finansijski izvještaji	10
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta	10
	6.1.1. Prihodi i primici.....	10
	6.1.2. Rashodi i izdaci	10
	6.2. Imovina, obaveze i izvori.....	13
	6.2.1. Imovina	13
	6.2.2. Obaveze.....	15
	6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini.....	16
	6.3. Vanbilansna evidencija.....	16
	6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	16
	6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje.....	16

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Arhiva Republike Srpske koji obuhvataju: Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u glavnoj knjizi trezora na računovodstvenom fondu 01; Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka na računovodstvenim fondovima od 01 do 05 i Pregled imovine, obaveza i izvora sa stanjem na dan 31.12.2021. godine i za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, obrazloženja uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Arhiva Republike Srpske, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalno značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2021. godine; prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 – 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije je dalje opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 – Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika finansijske izvještaje Arhiva Republike Srpske čine tabelarni pregledi navedeni u našem izvještaju. Usvojeni okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj podrazumijeva da se sve transakcije, procjene i politike odmjeravaju u odnosu na usaglašenost sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor.

Revizijski nalazi i zaključci o fer i istinitoj prezentaciji finansijskih izvještaja Arhiva Republike Srpske se oslanjaju na propisani okvir finansijskog izvještavanja za javni sektor u Republici Srpskoj.

Zbog činjenice da se u predmetnim finansijskim izvještajima ne prezentuje finansijski rezultat, ne izražavamo mišljenje o finansijskom rezultatu za 2021. godinu.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja, dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za naše revizijsko mišljenje.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1. izvještaja:

Potcijenjena je korekcija vrijednosti zgrada i objekata u najmanjem iznosu za 37.388 KM i rashodi obračunskog karaktera za 2.876 KM, jer nije vršen obračun amortizacije na pomoćne objekte Arhiva Republike Srpske, što nije u skladu sa članom 26. stav (3) i (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Precijenjena je nematerijalna proizvedena imovina (neto vrijednost) i izdaci za nematerijalnu proizvedenu imovinu za iznos od 1.031 KM, a potcijenjeni rashodi za stručne usluge za navedeni iznos, jer troškovi održavanja licenci nisu evidentirani u skladu sa članom 92. stav (6) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Precijenjena je bruto i ispravka vrijednosti nematerijalne proizvedene imovine za 4.124 KM, a potcijenjena bruto i ispravka vrijednosti nematerijalne neproizvedene imovine za navedeni iznos, jer Oracle licence nisu evidentirane u skladu sa članom 35. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor, odnosno propisanim okvirom finansijskog izvještavanja za javni sektor važećim u Republici Srpskoj. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u obrazloženjima uz obrasce godišnjih finansijskih izvještaja; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija, takođe, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 19.04.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja Arhiva Republike Srpske za 2021. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Arhiva Republike Srpske za 2021. godinu su, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe, odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Arhiva Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Arhiva Republike Srpske.

Banja Luka, 19.04.2022. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Arhiva Republike Srpske da obezbijedi da se:

- 1) prije popisa imovine i obaveza usaglase potraživanja i obaveze sa dužnicima i povjeriocima kako je definisano članom 18. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i da se izvještaji o popisu sačinjavaju u skladu sa članom 20. stav (3) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) vrednovanje zgrada i objekata (pomoćni objekti koji nisu stavljeni na privremenu listu nacionalnih spomenika), zemljišta i nematerijalne neproizvedene imovine, nakon početnog priznavanja, vrši u skladu sa članom 26. stav (3) i (4), članom 33. stav (6) i članom 41. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) nematerijalna neproizvedena imovina klasifikuje u skladu sa članom 35. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i da se razgraničavaju rashodi po osnovu premija osiguranja u skladu sa članom 69. stav (2) navedenog pravilnika i
- 4) utvrdi status podzemnog betonskog objekta koji se nalazi na zemljištu Arhiva Republike Srpske i u skladu sa tim izvrši njegovo priznavanje.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se direktoru Arhiva Republike Srpske da obezbijedi da se:

- 1) u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i drugom važećom zakonskom i podzakonskom regulativom donesu potrebna interna akta, a postojeća ažuriraju,
- 2) revizija arhivske građe i objava popisa fondova, dijela fondova i zbirki preuzetih u prethodnoj kalendarskoj godini, sa podacima o vremenu nastanka i količini arhivske građe, kao i popis informativnih sredstava izgrađenih u prethodnoj kalendarskoj godini, vrši u skladu sa članom 69. i 65. Pravilnika o opštim i posebnim uslovima čuvanja javne arhivske građe,
- 3) javne nabavke provode u skladu sa članom 87. i 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama i članom 2. stav (2) i (3) Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora i
- 4) ugovori o djelu zaključuju za poslove koji nisu u djelatnosti poslodavca u skladu sa odredbama člana 205. Zakona o radu.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

Kao kriterijume kod revizije usklađenosti poslovanja koristili smo sljedeće propise:

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o trezoru,
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2021. godinu i Odluka o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2021. godinu,
- Zakona o arhivskoj djelatnosti,
- Zakon o kulturnim dobrima,
- Zakon o radu,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske, Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole i Pravilnik o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Zakon o državnim službenicima,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27,
- Pravilnik o opštim i posebnim uslovima čuvanja javne arhivske građe,
- Uputstvo o uslovima i načinom korišćenja javne arhivske građe,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- Pravilnik o reprezentaciji i poklonima,
- Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske,
- Odluka o visini naknade za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj i
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Arhiv Republike Srpske (u daljem tekstu: Arhiv) je republička upravna organizacija u sastavu Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske. Arhiv je organizovan u skladu sa Zakonom o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 i 57/16). Djelokrug rada Arhiva definisan je članom 59. Zakona o republičkoj upravi i članom 61. i 62. Zakona o arhivskoj djelatnosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 119/08). Prema članu 64. Stav (2) Zakona o kulturnim dobrima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 2/95 i 103/08) Arhiv ima status centralne ustanove zaštite kulturnih dobara.

Arhiv preuzima, valorizuje, čuva, sređuje i stručno obrađuje, vodi evidencije o imaoocima i stvaraocima javne i privatne arhivske građe, daje na korišćenje arhivsku građu, organizuje naučnoistraživački rad na području arhivistike, istorije i drugih nauka i vrši brojne druge poslove u vezi sa javnom arhivskom građom. Zakonom utvrđenu djelatnost Arhiv obavlja na cijeloj teritoriji Republike Srpske.

Sredstva za rad Arhiva u 2021. godini obezbijedena su iz budžeta Republike, vlastitih prihoda i donacija.

Finansijske transakcije, Arhiv obavlja u sistemu Jedinostvenog računa trezora Republike Srpske i ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u cjelosti u sastavu Glavne knjige trezora Republike (u daljem tekstu: GKT).

Aktivnosti Arhiva su iskazane na opštem fondu 01 (budžet u užem smislu), fondu 02 (fond prihoda po posebnim propisima) i fond 3 (grantovi).

Na Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji Arhiva Republike Srpske za period 01.01-31.12.2021. godine, nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Arhiva za 2017. godinu i tom prilikom je dato osam preporuka, od kojih se pet odnosi na finansijske izvještaje, a tri na usklađenost.

Arhiv je dostavio odgovor o preduzetim radnjama na otklanjanju nepravilnosti utvrđenih u navedenom izvještaju o provedenoj reviziji, u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/05 i 20/14).

Od pet preporuka datih za finansijske izvještaje četiri preporuke su provedene, a djelimično je provedena preporuka u vezi popisa imovine i obaveza Arhiva, jer u izvještaju o popisu nefinansijske imovine u stalnim sredstvima, nije dat uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisane imovine i obaveza.

Od tri preporuke date za usklađenost dvije preporuke su provedene, a preporuka koja se odnosi na objavljivanje osnovnih elemenata ugovora na svojoj WEB stranici u skladu sa članom 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama, nije provedena, jer nakon provedenih procedura javnih nabavki i zaključenih ugovora, nisu izvršene objave osnovnih elemenata ugovora za sve ugovore.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija, način rada, upravljanje, rukovođenje i druga pitanja vezana za poslovanje Arhiva regulisani su, Zakonom o arhivskoj djelatnosti, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Arhivu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 9/21) i Pravilnikom o internim finansijskim kontrolama iz 2018. godine.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Arhiva, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sistematizovana su 22 radna mjesta (15 radnih mjesta državnih službenika i sedam radnih mjesta namještenika) za 42 izvršioca. Na dan 31.12.2021. godine zaposleno je 28 lica (dva imenovana lica, 20 službenika i šest namještenika).

U skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22), Arhiv je sačinio godišnji izvještaj, elektronskim popunjavanjem obrasca Izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti o uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2021. godinu sa priložima. Prema navedenom Izvještaju i nalazu revizije, Arhiv nije preduzeo sve aktivnosti i donio odgovarajuće interne akte za uspostavanje i sprovođenje finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), jer nije popisao i opisao sve poslovne procese (tačka 22. podtačke 2, 3 i 4 navedenog Uputstva), nije izrađen Registar rizika (tačka 33. Uputstva) i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Arhivu, nisu definisane obaveze rukovodilaca na svim nivoima za uspostavljanje, razvoj i provođenje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Pravilnik o reprezentaciji i poklonima (iz 2012. godine) i Pravilnik o načinu korišćenja službenih vozila (iz 2003. godine) nisu ažurirani i usklađeni sa izmjenama važećih zakonskih i podzakonskih propisa.

Prema članu 116. stav (2) Zakona o kulturnim dobrima Ministar prosvjete i kulture je bio u obavezi da u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o kulturnim dobrima (stupio na snagu 12.11.2008. godine) donese Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra i centralnog registra kulturnih dobara. Nakon donošenja navedenog pravilnika, Arhiv je u obavezi da u roku od 30 dana od dana donošenja, formira registar i centralni registar zaštićenih pokretnih kulturnih dobara. Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra i centralnog registra kulturnih dobara („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/15) donesen je u 2015. godini. Arhiv nije formirao registar i centralni registar zaštićenih pokretnih kulturnih dobara, što nije u skladu sa članom 116. stav (2) Zakona o kulturnim dobrima (navedenom aktivnošću obuhvaćen je samo dio fondova Arhiva, a prema obrazloženju nadležnih lica, razlog zbog čega nisu preduzete aktivnosti vezane za formiranje registra i centralnog registra za ostale fondove je činjenica da je u skupštinskoj proceduri donošenje novog zakona o kulturnim dobrima - zakon je u formi nacrt, nakon čega slijedi donošenje novog Pravilnika o sadržaju i načinu vođenja registra i centralnog registra kulturnih dobara).

Prema izjavi odgovornog lica za potrebe revizije, Arhiv je u periodu od 2018-2021. godine, shodno članu 69. Pravilnika o opštim i posebnim uslovima čuvanja javne arhivske građe, sproveo reviziju arhivske građe koju čuva (obaveza Arhiva je da se ista sprovodi jednom u 10 godina). Navedena aktivnost nije dokumentovana i o istoj nije sačinjen izvještaj.

U toku 2021. godine sa jednim licem zaključeno je više ugovora o djelu za poslove tehničke pripreme izdanja Arhiva, kao i poslove organizacije i neposrednog učešća u poslovima sređivanja javne dokumentarne i arhivske građe koji su u djelatnosti poslodavca, što nije

u skladu sa članom 205. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16, 66/18, 91/21 i 119/21).

Pored navedenog u funkcionisanju sistema internih kontrola utvrđeni su sljedeći nedostaci:

- od strane Arhiva nije izdat (izdaje se jednom godišnje) Bilten sa popisom istraživača arhivske građe, kao i popisom građe koju su isti koristili, što nije u skladu sa tačkom 88. Uputstva o uslovima i načinom korišćenja javne arhivske građe ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 36/12),
- Arhiv vodi evidenciju o potrošnji goriva i pređenim kilometrima za službena vozila, ali za ista nije usvojen normativ potrošnje goriva (normativ potrošnje goriva je usvojen u toku revizije tako da za navedenu nepravilnost nije data preporuku) i
- Arhiv nije objavio popis fondova, dijela fondova i zbirki preuzetih u prethodnoj kalendarskoj godini, sa podacima o vremenu nastanka i količini arhivske građe, kao i popis informativnih sredstava izgrađenih u prethodnoj kalendarskoj godini, što nije u skladu sa članom 65. Pravilnika o opštim i posebnim uslovima čuvanja javne arhivske građe ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 53/10).

Popis imovine i obaveza u Arhivu sa stanjem na dan 31.12.2021. godine nije u potpunosti organizovan i izvršen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza – u daljem tekstu: Pravilnik o popisu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 45/16), jer:

- prije popisa nije u potpunosti izvršeno usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i povjeriocima, kako je definisano članom 18. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15) i
- izvještaj o popisu komisije za popis nefinansijske imovine nije sačinjen u skladu sa članom 20. stav (3) Pravilnika o popisu (nije dat uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja).

Shodno navedenom i u tačkama 4, 6.1.2.2, 6.1.2.3 i 6.2.1. izvještaja uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje.

Preporučuje se direktoru Arhiva da obezbijedi da se:

- **u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i drugom važećom zakonskom i podzakonskom regulativom, donesu potrebna interna akta, a postojeća ažuriraju,**
- **revizija arhivske građe i objava popisa fondova, dijela fondova i zbirki preuzetih u prethodnoj kalendarskoj godini, sa podacima o vremenu nastanka i količini arhivske građe, kao i popis informativnih sredstava izgrađenih u prethodnoj kalendarskoj godini, vrši u skladu sa članom 69. i 65. Pravilnika o opštim i posebnim uslovima čuvanja javne arhivske građe,**
- **prije popisa imovine i obaveza vrši usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i povjeriocima kako je definisano članom 18. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i da se izvještaji o popisu sačinjavaju u skladu sa članom 20. stav (3) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza i**
- **ugovori o djelu zaključuju za poslove koji nisu u djelatnosti poslodavca u skladu sa odredbama člana 205. Zakona o radu.**

4. Nabavke

Planom i Izmjenama plana javnih nabavki za 2021. godinu planirane su nabavke ukupne vrijednosti od 35.700 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV). Za nabavku ogrevnog drveta (procijenjena vrijednost 6.900 KM), planirana je procedura

javnih nabavki putem direktnog sporazuma, iako je procijenjena vrijednost nabavke veća od propisanog vrijednosnog razreda za navedeni postupak javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14).

Prema izvještaju o realizaciji javnih nabavki, sve nabavke su provedene po postupku direktnog sporazuma ukupne ugovorene vrijednosti od 29.907 KM bez PDV-a (procijenjena vrijednost realizovanih nabavki je 34.000 KM). Predmet nabavki su nabavke kancelarijskog, kompjuterskog i materijala za održavanje čistoće, goriva, usluga osiguranja, usluga štampanja, te nabavka računarske opreme i infrastrukture.

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćene su nabavke vrijednosti od 24.727 KM što je 83% od vrijednosti ukupno realizovanih nabavki po planu iz 2021. godine, a utvrđeno je:

- izbor postupka za proceduru javne nabavke usluga štampanja knjiga i drugih publikacija, nije izvršen u skladu sa članom 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama, jer je ugovorena vrijednost nabavke veća od propisanog razreda za primjenjeni postupak javne nabavke (planirane su i provedene dvije procedure javne nabavke putem direktnog sporazuma, čije su procijenjene vrijednosti 4.000 KM i 4.200 KM bez PDV-a),
- Agenciji za javne nabavke nije dostavljen izvještaj o postupku javne nabavke ogrevnog drveta (procijenjena vrijednost nabavke je 6.900 KM bez PDV-a), što nije u skladu sa članom 75. stav (1) Zakona o javnim nabavkama i
- na WEB stranici Arhiva nisu objavljeni osnovni elementi svih ugovora za postupke javne nabavke, a ostale objave nisu vršene na propisanom obrascu, što nije u skladu sa članom 2. stav (2) i (3) Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 56/15). Arhiv je na svojoj WEB stranici objavljivao i osnovne elemente Ugovora o djelu i Ugovora o autorskom honoraru, što nije predmet objave, jer se za navedene ugovore ne provode postupci javne nabavke.

Preporučuje se direktoru Arhiva da obezbijedi da se:

- **za dodjelu ugovora male vrijednosti primjenjuju odredbe člana 87. Zakona o javnim nabavkama i da se po osnovu istih, u skladu sa članom 75. stav (1) navedenog zakona, Agenciji za javne nabavke dostavljaju izvještaji i**
- **na WEB stranici Arhiva, u skladu sa članom 2. stav (2) i (3) Uputstva o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora, objavljuju osnovni elementi ugovora.**

5. Priprema i donošenje budžeta

Odlukom o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2021. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 131/20), Arhivu su odobrena sredstva u iznosu od 852.300 KM i to za rashode za lična primanja (803.500 KM) i rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (48.800 KM).

Finansijskim planom za 2021. godinu na fondu 02 planirana su sredstva u iznosu od 37.000 KM i to rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (34.200 KM) i izdaci za nabavku postrojenja i opreme (2.800 KM).

Odlukom o usvajanju rebalansa budžeta Republike Srpske za 2021. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 90/21) Arhivu su odobrena sredstva u iznosu od 847.800 KM (fond 01) i to za rashode za lična primanja (772.000 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (54.800 KM) i ostale izdatke (21.000 KM).

Rebalansom finansijskog plana za 2021. godinu na fondu 02 planirana su sredstva u iznosu od 32.800 KM i to rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (28.100 KM), i izdaci za nabavku postrojenja i opreme (4.700 KM).

Nakon rebalansa budžeta provedene su dvije realokacija u iznosu od 5.514 KM i to: jedna po rješenju Ministarstva prosvjete i kulture u iznosu od 2.830 KM (fond 01) i jedna u okviru Arhiva u iznosu od 2.684 KM (fond 02).

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja finansijskog plana/budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Arhiv ima status budžetskog korisnika čija je glavna knjiga u sastavu GKT i prema članu 46 i 47. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 15/17), sačinio je propisane obrasce godišnjih izvještaja: Obrazac 2 - Pregled planiranih i ostvarenih prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenom fondu 01; Obrazac 3a - Pregled prihoda, primitaka, rashoda i izdataka iskazanih u GKT na računovodstvenim fondovima 01 do 05; Obrazac 4a - Funkcionalna klasifikacija rashoda i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u GKT; Obrazac 5a - Pregled imovine, obaveza i izvora iskazanih u GKT i pisano obrazloženje uz finansijske izvještaje.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta za 2021. godinu iskazano je na računovodstvenom fondu 01 - opšti fond, fondu 02 - fond prihoda po posebnim propisima i fondu 03 - grantovi.

Na fondu 01 izvršenje budžeta je iskazano u iznosu od 119 KM po osnovu neporeskih prihoda, tekućih rashoda (819.777 KM) i izdataka (16.292 KM) u ukupnom iznosu od 836.069 KM, što je na nivou rebalansom odobrenih sredstava.

Na fondu 02 izvršenje je iskazano po osnovu neporeskih prihoda u iznosu od 38.334 KM, tekućih rashoda (43.560 KM) i izdataka (8.204 KM) u ukupnom iznosu od 51.764 KM.

Na fondu 03 izvršenje je iskazano po osnovu grantova iz zemlje i inostranstva u iznosu od 14.913 KM i tekućih rashoda od 11.914 KM.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici su iskazani u iznosu od 63.998 KM po osnovu neporeskih prihoda (38.453 KM), grantova (14.913 KM), ostalih primitaka (11.639 KM) i prihoda obračunskog karaktera (-1.006 KM).

Neporeski prihodi su iskazani na fondu 01 (119 KM) i fondu 02 (38.334 KM), a ostvareni su po osnovu prihoda od pružanja javnih usluga od 29.053 KM (usluge sređivanja arhivske građe i uništavanja bezvrijedne dokumentacije, korišćenje arhivske građe, izrade kopija dokumentacije i sl.), prihoda iz transakcija razmjene sa jedinicama lokalne samouprave (400 KM) i prihoda iz transakcija razmjene unutar iste jedinice vlasti od (9.000 KM).

Grantovi se odnose na tekući grant Savjeta ministara Bosne i Hercegovine „Međunarodna kulturna saradnja“ za 2020. godinu u iznosu od 7.000 KM, po osnovu sufinansiranja projekta „Srpski pisci iz Bosne i Hercegovine u jugoslovenskoj diplomatiji“, grant Ministarstva kulture i informisanja Republike Srbije u iznosu od 1.913 KM i grant od Mješovitog holdinga „Elektroprivreda Republike Srpske“ (MH „ERS“) u iznosu od 6.000 KM (po osnovu isticanja vizuelnih obilježja MH „ERS“ u knjizi „Diplomatski spisi Jovana Dučića“).

Primici su iskazani na fondu 01 po osnovu naknade plata za porodijsko odsustvo refundirane od Javnog fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Ukupni rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 972.320 KM (na fondu 01 u iznosu od 908.399 KM, fondu 02 od 52.007 KM i fondu 03 od 11.914 KM), od čega se na rashode

obračunskog karaktera odnosi iznos od 72.574 KM. Po nalazu revizije ukupni rashodi i izdaci su potcijenjeni za iznos od 2.876 KM (objašnjeno u tački 6.2.1. izvještaja).

Rashodi i izdaci na fondu 01 odnose se na rashode za lična primanja (765.500 KM), rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (54.276 KM), ostale izdatke (16.292 KM) i rashode obračunskog karaktera (72.331 KM) koji se ne planiraju u budžetu.

Rashodi i izdaci na fondu 02 odnose se na rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (43.560 KM) i izdatke za nefinansijsku imovinu (8.204 KM).

Rashodi i izdaci na fondu 03 odnose se na rashode po osnovu korišćenja roba i usluga (11.914 KM).

6.1.2.1. Rashodi za lična primanja

Rashodi za lična primanja iskazni su u iznosu od 765.500 KM, a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (736.889 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (16.454 KM), rashode za naknadu plata za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (7.750 KM) i rashode za otpremnine i jednokratne pomoći – bruto (4.407 KM).

Plate, naknade i ostala lična primanja zaposlenih u Arhivu utvrđene su Zakonom o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 66/18 i 105/19).

Rashodi za bruto plate zaposlenih iskazani su u cijelosti u okviru fonda 01, a odnose se na rashode, za osnovnu platu nakon oporezivanja (442.323 KM), za osnovnu platu - porez na dohodak (25.803 KM), uvećanje osnovne plate po osnovu radnog staža (26.198 KM), za uvećanje osnovne plate - porez na dohodak (1.508 KM) i zbirne doprinose (241.057 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada iskazani su u cijelosti u okviru fonda 01, a čine ih naknade za prevoz na posao i sa posla (3.401 KM), nagrade za posebne rezultate u radu (3.165 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu (1.821 KM), porez na dohodak (352 KM), penzijski doprinos za dobrovoljno penzijsko osiguranje na teret poslodavca (6.000 KM) i ostale doprinose za naknade (1.715 KM).

Naknada troškova prevoza na posao i sa posla u 2021. godini iskazane su u iznosu od 3.401 KM, a obračunate su u skladu sa Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.67/16, 104/17 i 47/19).

Naknada za posebne rezultate u radu isplaćena je za dva izvršioca u skladu sa članom 15. stav (1) tačka 7. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u organima uprave Republike Srpske.

Rashodi po osnovu dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu iskazani su u iznosu od 1.821 KM, od čega se na dnevnicu u zemlji odnosi 360 KM, a na dnevnicu u inostranstvu 1.461 KM.

Rashodi za naknadu plata za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata iskazani su u iznosu od 7.750 KM u okviru fonda 01, a odnose se najvećim dijelom na rashode za naknadu plata za vrijeme bolovanja koji se ne refundiraju (1.128 KM), naknadu plata za vrijeme porodiljskog odsustva koji se ne refundiraju (2.110 KM), ostale rashode za naknade plata na teret poslodavca koji se ne refundiraju (1.260 KM) i zbirne doprinose po osnovu navedenih naknada (2.741 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) iskazani su u okviru fonda 01, a odnose se na novčane pomoći prilikom rođenja djeteta za tri izvršioca (3.870 KM) i poreze i doprinose po osnovu navedenih naknada (537 KM).

6.1.2.2. Rashodi za korišćenje roba i usluga

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani su u iznosu od 109.750 KM, a odnose se na rashode po osnovu zakupa (607 KM), rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (46.805 KM), režijski materijal (5.514 KM), materijal za posebne namjene (1.000 KM), rashode tekućeg održavanja (1.780 KM), rashode po osnovu putovanja i smještaja (6.684 KM), stručnih usluga (23.789 KM) i ostalih neklasifikovanih rashoda (23.571 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga iskazani u okviru fonda 01 iznose 35.000 KM, a u okviru fonda 02 iznose 11.805 KM. Najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška električne energije od 10.871 KM (10.378 KM na fondu 01 i 494 KM na fondu 02), utroška drveta 6.531 KM (1.306 KM na fondu 01 i 5.225 KM na fondu 02), usluga korišćenja fiksnog telefona 3.878 KM (3.562 KM na fondu 01 i 316 KM na fondu 02), odvoza smeća 6.006 KM (4.474 KM na fondu 01 i 1.532 KM na fondu 02) i usluga korišćenja mobilnog telefona 1.493 KM (fond 01).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja iskazani su u okviru fonda 01 u iznosu od 2.500 KM i fonda 02 u iznosu od 4.184 KM. Najvećim dijelom se odnose na rashode za smještaj, ishranu i ostale rashode na službenom putu u zemlji i inostranstvu (2.631 KM), rashode po osnovu prevoza ličnim vozilima na službenim putovanjima u zemlji i inostranstvu (1.142 KM) i rashode po osnovu utroška benzina, nafte i naftnih derivata (1.547 KM).

Rashodi za stručne usluge iskazani su u okviru fonda 01 (4.600 KM), fonda 02 (10.275 KM) i fonda 03 (8.914 KM). Najvećim dijelom odnose se na rashode za usluge osiguranja vozila, imovine i zaposlenih od 5.939 KM (3.272 KM na fondu 01 i 2.667 KM na fondu 02) i usluge štampanja, grafičke obrade, kopiranja i uvezivanja od 16.146 KM, od čega na fondu 01 (1.123 KM), fondu 02 (6.109 KM) i na fondu 03 (8.914 KM). Prema nalazu revizije rashodi za stručne usluge (održavanje licenci) su potcijenjeni u iznosu od 1.031 KM (detaljnije objašnjeno u tački 6.2.1. izvještaja gdje je data i preporuka po navedenom osnovu).

Osiguranje imovine i lica ugovoreno je sa „Triglav osiguranje“ a.d. Banja Luka. Arhiv nije razgraničio rashode po osnovu osiguranja za rate koje dospjevaju u 2022. godini (cjelokupan iznos fakture evidentiran je u okviru rashoda osiguranja u 2021. godini), shodno članu 69. stav 2. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18). Po navedenom osnovu rashodi osiguranja su precijenjeni dok su kratkoročno razgraničeni rashodi - premije osiguranja potcijenjeni u najmanjem iznosu od 409 KM.

Ostali neklasifikovani rashodi iskazani su na fondu 01 (5.300 KM), fondu 02 (16.271 KM) i na fondu 03 (2.000 KM). Navedeni rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode za bruto naknade po ugovoru o djelu u iznosu od 16.283 KM od čega na fondu 01 (281 KM), fondu 02 (14.002 KM) i fondu 03 (2.000 KM), rashode za reprezentaciju i poklone u iznosu od 3.833 KM, u okviru fonda 01 (1.954 KM) i fondu 02 (1.879 KM).

Rashodi za bruto naknade po ugovoru o djelu odnose se na ugovore koji su zaključeni sa šest izvršioca i tri ugovora o autorskom honoraru.

Preporučuje se direktoru Arhiva da obezbijedi da se u skladu sa članom 69. stav (2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, razgraničavaju rashodi po osnovu premija osiguranja.

6.1.2.3. Rashodi obračunskih karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 72.574 KM (na fondu 01 u iznosu od 72.331 KM i na fondu 02 u iznosu od 243 KM).

Prema nalazu revizije, po osnovu neobračunate amortizacije na pomoćne objekte Arhiva, rashodi po osnovu amortizacije su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 2.876 KM (detaljnije objašnjeno kod tačke 6.2.1. izvještaja).

6.1.2.4. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 24.496 KM, po osnovu izdataka za nefinansijsku imovinu (8.204 KM) i ostalih izdataka (16.292 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani na fondu 02 po osnovu izdataka za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (993 KM), nabavku opreme (5.143 KM), izdaci za investiciono održavanje opreme (1.037 KM) i nabavke nematerijalne proizvedene imovine (1.031 KM). Prema nalazu revizije izdaci za nematerijalnu proizvedenu imovinu su precijenjeni u iznosu od 1.031 KM (detaljnije objašnjeno u tački 6.2.1. izvještaja).

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti iskazani su na fondu 01, a odnose se na izdatke za naknade plata i doprinosa na naknade plata za vrijeme porodiljskog odsustva koji se refundiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja.

6.2. Imovina, obaveze i izvori

6.2.1. Imovina

Ukupna imovina (nefinansijaska, finansijska i razgraničenja) na dan 31.12.2021. godine je iskazana u iznosu od 2.808.147 KM bruto vrijednosti, 768.923 KM ispravke vrijednosti i 2.039.224 KM neto vrijednosti.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima (proizvedena stalna imovina i neproizvedena stalna imovina) je iskazana u iznosu od 2.024.132 KM neto vrijednosti (bruto vrijednost 2.792.812 KM i ispravke vrijednosti 768.680 KM).

Proizvedenu stalnu imovinu neto vrijednosti od 1.455.177 KM čine zgrade i objekti i oprema.

Zgrade i objekti su iskazani u neto vrijednosti od 1.061.526 KM, odnose se na zgradu Arhiva (Carska kuća) čija je bruto i neto vrijednost 856.611 KM, pomoćne objekte bruto i neto vrijednosti od 191.785 KM i ostali objekti (parkinzi, dvorišne staze, ograde, vanjska osvjetljenja) neto vrijednosti od 13.130 KM. U obrazloženjima uz finansijske izvještaje je navedeno da zgrada Arhiva predstavlja kulturno istorijski spomenik i nalazi se na popisu kulturne baštine, te se u skladu sa propisima vezanim za ovu vrstu objekata na iste ne obračunava amortizacija. Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16) u članu 6. stav (4) definisano je da stalna sredstva trajne vrijednosti (spomenici kulture i druga sredstva koja vremenom ne gube vrijednost) ne podliježu obračunu amortizacije. Komisija za očuvanje nacionalnih spomenika je 14.06.2000. godine usvojila privremenu listu nacionalnih spomenika Bosne i Hercegovine na kojoj se nalazi i zgrada Arhiva (tzv. Carska kuća). Konačna odluka o proglašenju Carske kuće nacionalnim spomenikom još nije donesena, ali se ograničenja (u vezi eksterijera i interijera objekta i njegovog statusa) koja se odnose na objekte koji su proglašeni nacionalnim spomenikom, takođe odnose i na objekte koji su stavljeni na privremenu listu. Prema paragrafu 10. i 11. MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema (definiše nasljedna sredstva u koja spadaju i istorijske građevine i spomenici) navedeno je da se buduće koristi ili uslužni potencijal nekih nasljednih sredstava razlikuje u odnosu na njihovu nasljednu vrijednost, na primjer istorijska zgrada koja se koristi kao kancelarijski prostor (zgrada Arhiva se takođe koristi u navedene svrhe). U navedenim slučajevima ova sredstva entiteti mogu priznati i odmjeravati na istoj osnovi kao i druge stavke nekretnina, postrojenja i opreme.

Pomoćnim objektima (prizemni objekti koji su sagrađeni 1956. godine, površina istih je 451 m², a koriste se kao skladišni prostor - podaci navedeni u Procjeni tržišne vrijednosti

objekata koju je uradio stalni vještak građevinske struke 2004. godine) dat je status kao i zgradi Arhiva, iako isti nisu stavljani na privremenu listu nacionalnih spomenika. Na navedene objekte nije vršen obračun amortizacije, što nije u skladu sa članom 26. stav (3) i (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17 i 118/18), jer isti po svom karakteru ne spadaju u kulturno-istorijske spomenike (u Reviziji Regulacionog plana Grada Banja Luke koji se odnosi i na dio grada - Centar/Aleja gdje se nalazi Arhiv, pomoćni objekti su okarakterisani kao objekti predviđeni za rekonstrukciju, dogradnju, odnosno rušenje obzirom na spratnost budućeg objekta). Po navedenom osnovu potcijenjena je ispravka vrijednosti zgrada i objekata u najmanjem iznosu od 37.388 KM i rashodi obračunskog karaktera po osnovu amortizacije za 2.876 KM, a precijenjen rezultat ranijih godina iskazan na generalnom organizacionom kodu za 34.512 KM.

Na zemljištu koje pripada Arhivu nalazi se i podzemni objekat (prema izjavi nadležnog lica radi se o betonskom objekatu koji je izgrađen u toku Drugog svjetskog rata za vojne potrebe, približne površine od 30 m²) koji nije evidentiran u poslovnim knjigama Arhiva (status i karakter objekta nije definisan).

Oprema je iskazana u neto vrijednosti od 392.621 KM (bruto vrijednost 1.085.364 KM i ispravke vrijednosti 692.743 KM) koju čine automobili, kancelarijski namještaj i oprema, računarska oprema, računarska mrežna oprema, laboratorijska oprema, klima uređaji, ostala specijalna oprema i druga oprema.

Nematerijalna proizvedena imovina iskazana je u neto iznosu od 1.031 KM (bruto vrijednost od 7.695 KM i ispravke vrijednosti od 6.664 KM), a odnosi se na SUFI licence od 1.031 KM neto vrijednosti (bruto 5.155 KM i ispravke od 4.124 KM) i računarski program za plate koji je u cijelosti amortizovan (bruto i ispravka vrijednosti iznosi 2.541 KM). Arhiv je nematerijalnu neproizvedenu imovinu koja se odnosi na SUFI licence (bruto i ispravke vrijednosti od 4.124 KM) evidentirao u okviru nematerijalne proizvedene imovine, a rashode za stručne usluge u iznosu od 1.031 KM (evidentirane po osnovu knjižne obavijesti ispostavljene od strane Ministarstva finansija za Oracle tehničke podrške - održavanje licence za 2021. godinu), na nematerijalnoj proizvedenoj imovini i izdacima, što nije u skladu sa članom 35. i 92. stav (6) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Po navedenom osnovu precijenjena je pozicija nematerijalne proizvedene imovine za neto vrijednost od 1.031 KM (takođe, bruto vrijednost navedene imovine precijenjena je za 5.155 KM, a ispravka vrijednosti za 4.124 KM) i izdaci za računarske programe, a potcijenjeni su rashodi za stručne usluge (održavanje licenci) za iznos od 1.031 KM i bruto i ispravka vrijednosti nematerijalne neproizvedene imovine za iznos od 4.124 KM.

Neproizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 568.955 KM po osnovu ostalog građevinskog zemljišta (površina zemljišta je 5.989 m²). Vrijednost zemljišta je uknjižena na osnovu procjene stalnog vještaka građevinske struke koja je izvršena u 2004. godini. U odnosu na izvršenu procjenu vrijednosti zemljišta od 95 KM/m², došlo je do značajnih promjena vrijednosti zemljišta, jer prema aktuelnom Pregledu tržišnih vrijednosti nepokretnosti po zonama za gradove i opštine u Republici Srpskoj objavljenog na sajtu Poreske uprave Republike Srpske, građevinsko zemljište koje je u posjedu Arhiva spada u prvu zonu čija je tržišna vrijednost veća od 300 KM/m². Nakon procjene vrijednosti zemljišta iz 2004. godine, Arhiv nije vršio naknadnu procjenu fer vrijednosti zemljišta, što nije u skladu sa članom 33. stav (6) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i paragrafom 45 MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

Nematerijalna neproizvedena imovina nije iskazana, a prema nalazu revizije njena bruto i ispravka vrijednosti iznosi 4.124 KM (objašnjeno kod nematerijalne proizvedene imovine). Arhiv, nakon što je knjigovodstvena vrijednost Oracle licence svedena na nulu (kao i cijela

grupa nematerijalne neproizvedene imovine), nije postupio u skladu sa članom 41. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i Izvještajem komisije za procjenu vrijednosti Oracle licenci (komisija je imenovana rješenjem ministra finansija od 11.02.2019. godine) broj 06.07/404-84-1-2/19 od 14.02.2019. godine i izvršio procjenu vrijednosti navedene licence (komisija je procjenila da je vrijednost jedne pojedinačne Oracle licence sa potpunim pristupom 4.700 KM, a njen korisni vijek je neograničen i ista se ne amortizuje).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazani su u iznosu od 15.092 KM, a odnose se na kratkoročna potraživanja od 1.784 KM (sporna potraživanja i ispravka vrijednosti potraživanja iznose 243 KM), ostala kratkoročna razgraničenja (4.654 KM), kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (4.654 KM) i unutar iste jedinice vlasti (4.000 KM).

Ostala kratkoročna razgraničenja se odnose na razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata i doprinosa na naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti odnosi se na potraživanja po osnovu refundacija iz doprinosa za dječiju zaštitu, za nerefundirane bruto plate za dvije porodilje.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti odnosi se na nenaplaćena potraživanja po osnovu prodaje usluga iz transakcija unutar iste jedinice vlasti (potraživanja od Ministarstva za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo Republike Srpske).

Preporučuje se direktoru Arhiva da obezbijedi da se:

- **vrednovanje zgrada i objekata (pomoćni objekti koji nisu stavljeni na privremenu listu nacionalnih spomenika), zemljišta i nematerijalne neproizvedene imovine, nakon početnog priznavanja, vrši u skladu sa članom 26. stav (3) i (4), članom 33. stav (6) i članom 41. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,**
- **utvrdi status podzemnog betonskog objekta koji se nalazi na zemljištu Arhiva i u skladu sa tim izvrši njegovo priznavanje i**
- **nematerijalna neproizvedena imovina klasifikuje u skladu sa članom 35. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i da se rashodi za troškove održavanja licenci iskazuju u skladu sa članom 92. stav (8) navedenog pravilnika.**

6.2.2. Obaveze

Obaveze i razgraničenja Arhiva na dan 31.12.2021. godine su iskazane u ukupnom iznosu od 78.562 KM po osnovu kratkoročnih obaveza.

Kratkoročne obaveze su iskazane po osnovu obaveza za lična primanja zaposlenih (70.073 KM) i obaveza iz poslovanja (8.489 KM).

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate zaposlenih za decembar 2021. godine (65.626 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (4.447 KM).

Obaveze iz poslovanja se najvećim dijelom odnose na obaveze prema dobavljačima (7.641 KM), obaveze prema fizičkim licima (400 KM) i obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca u zemlji (418 KM).

Do datuma izrade finansijskih izvještaja (28.02.2022. godine), u cijelosti su izmirene obaveze iskazane na dan 31.12.2021. godine.

6.2.3. Izvori i promjene na neto imovini

Na dan 31.12.2021. godine Arhiv nije imao poslovne transakcije koje su imale uticaja na trajne izvore sredstava.

6.3. Vanbilansna evidencija

Pozicija vanbilansne evidencije na dan 31.12.2021. godine iskazana je u iznosu od 5.767 KM, a prema nalazu revizije precijenjena je za cjelokupan iznos. Arhiv je u navedenom iznosu evidentirao vrijednost sitnog inventara koji se nalazi u upotrebi, što prema članu 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, nije predmet evidentiranja u vanbilansnoj evidenciji. Navedena nepravilnost je ispravljena u toku revizije tako da za istu nije data preporuka.

6.4. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U obrazloženjima uz finansijske izvještaje je navedeno da Arhiv nema aktivnosti koje bi za posljedicu mogle imati potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze.

6.5. Obrazloženja uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje su sačinjena i pisana obrazloženja, koja pružaju neophodne opšte podatke o Arhivu, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, kao i dio dodatnih pojašnjenja pojedinih pozicija u finansijskim izvještajima, prema članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Revizijski tim

Božidar Kuvelja, s.r.

Snježana Tubić, s.r.